

Силабус
навчальної дисципліни
Методика організації науково-дослідної роботи учнів
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ)»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

кваліфікація: вчитель трудового навчання та технологій, викладач закладу фахової передвищої освіти

Викладачі	Ольга КУРИЛО
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/kurylo-olga-yuriyivna/
Контактний тел.	+38066 05 58 391
Е-mail викладачів:	olgakurilo1990@gmail.com / oy_kurylo@bdpu.org.ua
Графік консультацій	П'ятниця 16.10-17.30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3/90	14	16	60	залік

Семестр: 5, 6

Мова навчання: українська

Ключові слова: науково-дослідна робота учнів, методика навчання, організація досліджень, навчально-дослідницька діяльність, педагогічна діяльність, дослідницькі уміння, освітній процес, технології навчання, науковий пошук, експеримент, аналіз даних, проектна діяльність, самостійна робота учнів, критичне мислення, професійна підготовка педагога.

Мета та предмет курсу: Метою викладання навчальної дисципліни «Методика організації науково-дослідної роботи учнів» є формування у майбутніх педагогів системи знань, умінь і навичок з методики, теорії, технології та організації науково-дослідної діяльності учнів, а також підготовка їх до ефективного керівництва навчально-дослідною роботою в закладах загальної середньої освіти.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні засади, методика, технології та організаційні форми науково-дослідної роботи учнів, а також

процес формування в учнів умінь і навичок дослідницької діяльності.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 5. Здатність встановлювати зв'язок науки з новими явищами та процесами у виробництві, об'єктами виробничої діяльності.

ФК 7. Здатність до творчого процесу, а саме: генерування ідей, висування гіпотез, фантазування, асоціативного мислення тощо.

ПР 12. Конструювати освітній процес логічно і обґрунтовано з урахуванням конкретної дидактичної ситуації та психологічних механізмів засвоєння знань.

ПР 22. Організовувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі закладу освіти, інших професійних об'єднаннях).

Зміст курсу:

Тема 1. Основні поняття і терміни науково-дослідної діяльності учнів

Теоретичні засади організації науково-дослідної діяльності учнів та формування мотивації. Науково-дослідна діяльність як засіб самоосвіти і самореалізації особистості.

Тема 2. Сутність методу моделювання як науковий процес пізнання. Особливості наукового пізнання

Дослідження сутності понять «модель», «моделювання». Метод моделювання.

Особливості наукового пізнання при допомозі моделювання.

Тема 3. Психолого-педагогічна сутність науково-дослідної діяльності учнів

Навчальна, науково-дослідна та проектна діяльність учнів: визначення та розмежування. Принципи організації науково-дослідної діяльності учнів. Відмінності між науково-дослідною та проектною діяльністю учнів.

Тема 4. Етапи вибору теми науково-дослідної роботи учнів

Загальна схема наукового дослідження. Вибір проблеми дослідження, формулювання теми. Актуальність дослідження, об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження.

Тема 5. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи учнів

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі учнів. Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Тема 6. Основні вимоги до впровадження результатів науково-дослідних робіт учнів

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Форми представлення науково-дослідних робіт учнів (доповідь, реферат, тези, стенд, комп'ютерна

презентація). Рекомендації щодо презентування матеріалів в електронному вигляді. Рецензування науково-дослідної роботи учнів.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання творчих завдань.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetskoji_spilnoty_bdpu1.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnom_u_prochesi_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення заліку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: освітні платформи інтерактивної взаємодії у форматі відео-конференції ZOOM, Google Meet; віртуальне навчальне середовище Moodle університету, що містить навчально-методичний комплекс дисципліни для ефективної взаємодії, самоосвіти та контролю освітніх результатів здобувачів; Google-сервіси (Keep, документи, презентації, форми, чат, календар, диск); ноутбук HP 255 G9 (6A1A9EA; мультимедійний проектор Optima GT 1080e; екран.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A

78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;

- «В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- «С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- «E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);

- «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);

- «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота		Залік	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Творче залікове завдання	
30	30	40	100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Голобородько В.В. Наукова робота учнів. Програма організації науково-дослідницької діяльності учнів. Х. : група «Основа», 2005. 208 с.
2. Рогозіна О.В. Методика організації науково-дослідної роботи. Бердянськ : БДПУ, 2017. 225 с.
3. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.

Додаткові

1. Актуальні проблеми обліку, аналізу та аудиту в умовах реалізації концепції сталого розвитку: монографія / М.І. Бондар, В.В. Бабіч, М.М. Шигун та ін. Київ: КНЕУ, 2018. 315 с.
2. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
3. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація: навч. посіб. / за ред А.А. Мазаракі. 2-ге вид., допов. Київ: КНТЕУ, 2011. 296 с.
4. Єршова Н.Ю. Методологічні підходи до дослідження стратегічного управлінського обліку: теоретичний аналіз. Міжнародний науковий журнал «Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації». 2016. Вип. 4. С. 61-72.
5. Єршова Н.Ю. Методологія управління підприємством та її вплив на облікову парадигму. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Вип. 3. С. 858-868.
6. Єршова Н.Ю. Розвиток теоретичних засад стратегічного управлінського обліку у світлі трансформації управлінських парадигм. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2017. Т.22. Вип. 2(55). С. 156-161.
7. Єршова Н.Ю. Системний підхід к дослідженню організації стратегічного управлінського обліку. Вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2017. №22. Ч.2. С.120-126.
8. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» (поточна редакція № 2842-IX від 13.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 03.01.2023).

9. Закон України «Про повну загальну середню (поточна редакція № 2315-ІХ від 19.06.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 03.01.2023).
10. Каламбет С.В. Методолія наукових досліджень: навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
11. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібн. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
12. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260с.
13. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Основи наукових досліджень» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання / уклад. Н. Ю. Єршова. Харків: НТУ «ХП», 2021. 48 с.
14. Мороз П.В. Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання історії України: методичний посібник. К.: Педагогічна думка, 2012. 128 с.
15. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник / І.П. Аносов, М.В. Елькін, М.М. Головова, А.А. Коробченко. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с.
16. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
17. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ : Знання, 2007. 317 с.
18. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. К. : Знання, 2006. 307 с.